

**Віце-прем'єр-міністр України —
Міністр з питань реінтеграції
тимчасово окупованих територій України**

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256 7624, телефакс (044) 254 0584

25806/0/2-20 від 27.07.2020

Комітет Верховної Ради України
з питань прав людини, деокупації та
реінтеграції тимчасово окупованих
територій у Донецькій, Луганській
областях та Автономної Республіки
Крим, міста Севастополя, національних
меншин і міжнаціональних відносин

На № 04-25/3-2020/67087
від 04.06.20

Подаємо висновок до проекту Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства” (реєстраційний номер 3387 від 24 квітня 2020 р.), ініційованого народними депутатами України Лубінцем Д. В. та іншими.

Додаток: на 11 арк.

**Віце-прем'єр-міністр України —
Міністр з питань реінтеграції
тимчасово окупованих територій**

Олексій РЕЗНІКОВ

ВИСНОВОК

до проекту Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства”
(реєстраційний номер 3387 від 24 квітня 2020 р.)

Проект Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства”, ініційований народними депутатами України Лубінцем Д. В. та іншими, підтримується Кабінетом Міністрів за умови врахування таких зауважень.

Пункт 5 частини першої статті 1 законопроекту, яким пропонується визначити термін “дитина, розлучена із сім’єю”, не узгоджується з абзацом одинадцятим статті 1 Закону України “Про охорону дитинства”, яким вже визначено термін “дитина, розлучена із сім’єю”.

У зв’язку з цим законопроект в цій частині потребує перегляду.

Пунктом 18 частини першої статті 1 законопроекту пропонується визначення терміна “комбатант”, яке є некоректним і суперечить нормам міжнародного гуманітарного права.

Так, термін “комбатант” визначений у Додатковому протоколі до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі — Протокол I).

Протокол I застосовується до міжнародних збройних конфліктів. Згідно з пунктом 2 статті 43 Протоколу I “особи, які входять до складу збройних сил сторони, що перебуває в конфлікті (крім медичного і духовного персоналу, про який ідеться у статті 33 Третьої конвенції), є комбатантами, тобто вони мають право брати безпосередню участь у воєнних діях”.

Пункт 1 статті 43 Протоколу I дає чітке визначення терміна “збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті”, а саме “Збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті, складаються з усіх організованих збройних сил, груп і підрозділів, що перебувають під командуванням особи, відповідальної перед цією стороною за поведінку своїх підлеглих, навіть якщо ця сторона представлена урядом чи властями, не визнаними супротивною стороною. Такі збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка, поряд з іншим, забезпечує додержання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів”.

У Протоколі I відсутні будь-які визначення термінів “ополчення”, “добровільні загони”, які використовуються пунктом 18 частини першої статті 1 законопроекту, і означають окремих чи загальних суб’єктів у правовому режимі міжнародного збройного конфлікту. Крім того, згідно з Протоколом I не є комбатантами “жителі території, що не була окупована,

які при наближенні ворога добровільно взяли за зброю для того, щоб чинити опір військам, що вторглися, але не мали часу самоорганізуватися (якщо вони відкрито носять зброю і дотримуються законів і звичаїв війни)”.

Пунктом 24 частини першої статті 1 законопроекту пропонується визначити однією з підстав вважати особу такою, яка потребує додаткового захисту, побоювання застосування щодо неї смертної кари або виконання вироку про смертну кару.

Разом з тим відповідно до статті 11 Європейської конвенції про видачу правопорушників 1957 року, якщо правопорушення, за яке вимагається видача, карається смертною карою згідно із законодавством запитуючої сторони і якщо законодавство запитуваної сторони не передбачає смертної кари за таке саме правопорушення або вона, як правило, не виконується, у видачі може бути відмовлено, якщо запитуюча сторона не надасть запитуваній стороні достатніх гарантій того, що смертний вирок не буде звернутий до виконання.

Аналогічні положення містяться також у ряді інших міжнародних договорів з питань видачі (екстрадиції).

Отже, запропонований у законопроекті підхід не відповідає європейським стандартам та суперечитиме зобов'язанням України за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і може призвести до використання передбачених законопроектом механізмів для уникнення покарання особами, які вчинили особливо тяжкі злочини, за які їм може загрожувати смертна кара або виконання вироку у вигляді смертної кари.

З огляду на зазначене вважаємо за доцільне передбачити в законопроекті, що надання іноземною державою у процесі видачі (екстрадиції) достатніх гарантій незастосування до особи смертної кари є підставою для припинення розгляду питання про надання особі статусу біженця або додаткового захисту на будь-якому етапі або для відмови у наданні міжнародного захисту, а також передбачити зміни до законодавства, зокрема Кримінального процесуального кодексу України, які визначають наслідки відмови у видачі особи (екстрадиції) до держави, де до неї може бути застосовано смертну кару або виконано вирок про смертну кару за вчинення нею особливо тяжких злочинів, у разі надання такій особі захисту.

Запропоноване пунктом 33 частини першої статті 1 законопроекту визначення терміна “представник” не узгоджується із частинами першою та четвертою статті 131² Конституції України, згідно з якими для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура, виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення.

У зв'язку з наведеним законопроект потребує доопрацювання в зазначеній частині.

Положеннями статті 5 законопроекту передбачається, що іноземці та особи без громадянства звільнитимуться від кримінальної та адміністративної відповідальності у разі вчинення ними ряду протиправних дій, якщо вони без зволікань звернулися за захистом та надали переконливі письмові пояснення щодо свого незаконного в'їзду або незаконного перебування в Україні до моменту звернення за захистом (далі — шукачі захисту).

Вважаємо, що зазначені положення не повною мірою узгоджуються з нормами Кримінального кодексу України, яким визначено, що злочинність діяння, а також його караність та інші кримінально-правові наслідки визначаються тільки зазначеним Кодексом; особа, яка вчинила злочин, звільняється від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених Кримінальним кодексом України.

Отже, для реалізації на практиці передбаченої статтею 5 законопроекту підстави звільнення від кримінальної відповідальності необхідним буде також внесення відповідних змін до Кримінального кодексу України.

Водночас з метою врегулювання порушеного питання законопроектом пропонується внести зміни лише до статті 358 Кримінального кодексу України, передбачивши підставу для звільнення від кримінальної відповідальності шукачів захисту за вчинення діянь, передбачених зазначеною статтею.

З метою узгодження положень законопроекту з нормами Кримінального кодексу України та забезпечення реалізації підстави звільнення від кримінальної відповідальності, передбаченої статтею 5 законопроекту, для шукачів захисту за вчинення інших протиправних діянь, визначених такою статтею, вбачається за необхідне внести відповідні зміни також до інших статей Кримінального кодексу України, а саме передбачити зміни, аналогічні (подібні) змінам, що вносяться до статті 358 Кримінального кодексу України, а також приписам статей особливої частини Кримінального кодексу України щодо звільнення від відповідальності.

Альтернативним шляхом вирішення такого питання, на нашу думку, може бути внесення зміни до розділу IX Загальної частини Кримінального кодексу України, яка передбачатиме нову універсальну (загальну) підставу для звільнення від кримінальної відповідальності для шукачів захисту за вчинення всіх передбачених статтею 5 законопроекту протиправних діянь.

З метою узгодження статті 6 законопроекту з міжнародними правовими стандартами вважаємо за доцільне об'єднання частин першої та другої статті 6 та закріплення положення про те, що шукачі захисту, які

вчинили правопорушення із прикордонних питань або про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, затримуються лише за умови відсутності у них дійсних документів, що посвідчують особу та дають право на виїзд з України. Зазначене обумовлене необхідністю нормативного визначення чітких та вичерпних підстав для затримання шукачів захисту.

Відповідно до частини першої статті 10 законопроекту іноземці та особи без громадянства, які перебувають під вартою у зв'язку із застосуванням до них тимчасового або екстрадиційного арешту та виявили бажання отримати захист в Україні, повинні особисто звернутися за захистом до службової особи установи попереднього ув'язнення.

Пропонуємо розглянути питання щодо встановлення строку подання такого звернення, наприклад — без зволікань, але не пізніше десяти днів з моменту виникнення відповідних підстав.

Частиною третьою статті 10 законопроекту передбачається, що службова особа установи попереднього ув'язнення одночасно з переданням заяви про захист (письмового звернення за захистом) повідомляє орган, що проводить екстрадиційну перевірку, про факт звернення особи з такою заявою (зверненням).

Разом з тим на етапі тимчасового арешту екстрадиційна перевірка може ще не бути розпочата або службова особа установи попереднього ув'язнення може не знати, якому органу доручено екстрадиційну перевірку. Ураховуючи викладене, з урахуванням статті 574 Кримінального процесуального кодексу України вбачаємо за доцільне слова “орган, що проводить екстрадиційну перевірку” замінити словами “центральный орган щодо видачі особи (екстрадиції)”.

Аналогічне зауваження стосується також частини другої статті 12, частини першої статті 15, підпункту 16 пункту 3 Розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту.

Потребують взаємоузгодження норми частини другої статті 12 та частини першої статті 15 законопроекту щодо суб'єкта, який видає дозвіл (дозвіл адміністрації місця попереднього ув'язнення чи дозвіл установи попереднього ув'язнення).

Частиною шостою статті 12 законопроекту пропонується встановити, що в разі коли під час реєстрації заяви про захист уповноваженим органом встановлено, що особа є комбатантом відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, бере безпосередню участь у воєнних діях та входить до складу збройних сил відповідної сторони з урахуванням гуманітарного та соціального характеру міжнародного захисту, визначеного Конвенцією про статус біженців 1951 року, така особа повинна подати до уповноваженого органу письмову заяву про відмову від військової діяльності з викладенням обставин такої діяльності.

Конвенція про статус біженців не регулює особливості надання захисту особам, які беруть участь у міжнародному збройному конфлікті, а єдиною її нормою, яка пов'язує воєнні дії і надання захисту, є стаття 9, згідно з якою “Ніщо в цій Конвенції не позбавляє Договірну Державу права під час війни або за інших надзвичайних і виняткових обставин вживати тимчасових заходів, які вона вважає необхідними в інтересах державної безпеки, щодо тієї чи іншої окремої особи, ще до того, як ця Договірна Держава з'ясує, що ця особа дійсно є біженцем і що подальше застосування цих заходів щодо неї є необхідним в інтересах державної безпеки”.

З урахуванням викладеного законопроект потребує доопрацювання.

Частиною другою статті 13 законопроекту передбачені підстави для прискореного розгляду заяв про захист. З урахуванням міжнародно-правових зобов'язань України щодо видачі осіб, а також практики розгляду запитів про видачу вважаємо за доцільне доповнити зазначену частину статті 13 законопроекту ще однією підставою — надходження запиту іноземної держави про екстрадицію особи. Зазначена норма сприятиме скороченню строку перебування таких осіб під вартою в порядку екстрадиційного арешту, який обмежений 12 місяцями, а також стане надійним запобіжником проти зловживання зазначеною процедурою особами, які намагаються уникнути притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку за кордоном.

Практична імплементація положень частини п'ятої статті 15 та частини четвертої статті 22 законопроекту у запропонованій редакції в частині надання МЗС сприяння у встановленні об'єктивних відомостей стосовно шукачів захисту є неможливою з огляду на те, що запити про отримання будь-якої інформації, розпорядниками якої є компетентні органи іноземних держав, подаються МЗС або закордонними дипломатичними установами України виключно дипломатичними каналами. У цьому контексті направлення офіційних звернень до відповідних держав з метою підтвердження чи спростування наданих шукачами захисту даних порушуватиме гарантоване пунктом 11 частини першої статті 47 законопроекту право шукача захисту на конфіденційність інформації та нерозкриття такої інформації органам влади країни походження.

Частиною першою статті 19 законопроекту визначено підстави припинення розгляду заяви про захист. Пропонується пункт 6 частини першої статті 19 законопроекту доповнити словами “надання шукачем захисту неправдивих відомостей або документів, необхідних для його ідентифікації”.

Норми законопроекту, в яких ідеться про засудження особи на території України за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину як підстави для відмови у наданні статусу або його припинення (пункт 3

частини першої статті 20, пункт 2 частини третьої статті 24, пункт 2 частини першої статті 31, пункт 2 частини другої статті 36, пункт 5 частини 1 статті 46), вважаємо за доцільне доповнити також положенням про засудження особи в іншій державі, адже перебування особи у статусі шукача або під міжнародним захистом не заперечує її можливості вчинити злочин за межами території України або засудження за кордоном за злочин, вчинений в Україні та в іноземній державі.

Такий підхід сприятиме приведенню зазначених норм у відповідність з пунктом 2 статті 33 Конвенції ООН про статус біженців.

З метою врахування положень законодавства України та міжнародного права пропонуємо у положеннях пункту 1 частини першої статті 21, пункту 2 частини другої статті 31, пункту 1 частини першої статті 46 законопроекту, якими передбачено підстави для виключення із міжнародного захисту, відмови у наданні притулку та позбавлення тимчасового захисту в індивідуальному порядку, використовувати уніфіковане формулювання “злочини проти безпеки людства і людяності”.

Крім того, пропонуємо доповнити передбачений зазначеними положеннями законопроекту перелік злочинів, вчинення яких є підставами для виключення з міжнародного захисту, відмови в наданні притулку та позбавлення тимчасового захисту в індивідуальному порядку, злочинами терористичної спрямованості.

У законопроекті використовується така правова конструкція, як “центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти” (частина друга статті 41, частина дев'ята статті 53), що, на нашу думку, не враховує положень Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”. Так, згідно із зазначеним Законом міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики; міністерство є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах, проведення якої покладено на Кабінет Міністрів України Конституцією та законами України (статті 1, 6, 16).

Ураховуючи положення Закону України “Про центральні органи виконавчої влади”, центральний орган виконавчої влади, який, виходячи з конкретного повноваження, формує державну політику у відповідній сфері (зокрема шляхом нормативно-правового регулювання), у законодавчих актах слід визначати як “центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ...”, а у випадку, коли конкретне повноваження за своїм змістом спрямоване на реалізацію державної політики, — як “центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ...”.

Пунктом 2 частини першої статті 47 законопроекту пропонується встановити, що шукач захисту має право на освіту, а саме безоплатне навчання у дошкільних закладах, закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти.

Частиною третьою статті 53 Конституції України визначено, що держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої і післядипломної освіти, різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам.

З огляду на викладене пункт 2 частини першої статті 47 законопроекту потребує відповідного доопрацювання.

Пунктом 17 частини першої статті 47 законопроекту пропонується передбачити шукачам захисту право на реалізацію прав у сфері державної реєстрації актів цивільного стану (крім державної реєстрації шлюбу), а пунктом 10 частини першої статті 48 законопроекту — надати право на шлюб особам, яким надано захист. При цьому підпунктом 14 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” пропонується статтю 14 Закону України “Про державну реєстрацію актів цивільного стану” (далі — Закон про реєстрацію) доповнити новою частиною десятою.

Ураховуючи положення частини четвертої статті 9 та частини дев’ятої статті 14 Закону про реєстрацію та положення пунктів 28—31 частини першої статті 1 законопроекту, згідно з якими паспортними документами, що посвідчують особу його власника, пропонується визначити посвідчення біженця, особи, яка потребує додаткового захисту, особи, якій надано притулок, та особи, якій надано тимчасовий захист, реалізувати права у сфері державної реєстрації актів цивільного стану матимуть можливість особи, яким надано відповідний захист за наявності в них зазначених паспортних документів.

У зв’язку з цим пункт 17 частини першої статті 47 та підпункт 14 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту пропонуємо виключити, а пункт 10 частини першої статті 48 законопроекту викласти в такій редакції:

“10) у сфері державної реєстрації актів цивільного стану;”.

Крім того, з метою забезпечення реалізації прав дитини, у тому числі права дитини бути зареєстрованою відразу після народження і права на ім’я з моменту народження, що передбачені Конвенцією про права дитини від 20 листопада 1989 року, враховуючи запропонований законопроектом порядок звернення із заявою про захист, розгляд заяв та основні процедурні гарантії і стандарти, пропонуємо частину першу статті 47 законопроекту доповнити положенням щодо права шукачів захисту, яких

було ідентифіковано та верифіковано уповноваженим органом, на державну реєстрацію народження дитини та визначення її походження.

Пунктом 10 частини першої статті 52 законопроекту пропонується передбачити, що до компетенції уповноваженого органу належить ведення централізованого обліку та створення централізованої інформаційної системи про шукачів захисту.

Водночас відповідно до частин першої та третьої статті 6 Закону України “Про захист персональних даних” мету обробки персональних даних повинно бути визначено в законах, інших нормативно-правових актах, положеннях, установчих чи інших документах, які регулюють діяльність володільця персональних даних, та відповідати законодавству про захист персональних даних.

Склад та зміст персональних даних повинні бути відповідними, адекватними та ненадмірними стосовно визначеної мети їх обробки.

У зв'язку з цим законопроект потребує перегляду в частині визначення мети обробки персональних даних та переліку відомостей про шукачів захисту, які включатимуться до централізованої інформаційної системи.

Частина шоста статті 53 законопроекту потребує доопрацювання в частині визначення центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить виконання покладених цією статтею завдань, з урахуванням положень законодавчих актів у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції.

Частина дев'ята статті 53 законопроекту потребує взаємоузгодження із частинами другою та третьою статті 49 законопроекту та пунктом 13 частини першої статті 52 законопроекту щодо визначення компетенції відповідних центральних органів виконавчої влади.

Для інформування особи про можливість звернення за міжнародним захистом відповідними положеннями доцільно доповнити статтю 208 Кримінального процесуального кодексу України, яка регулює процедуру затримання. При цьому відповідна норма, оскільки її необхідно дослівно довести до відома особи, повинна бути чітко сформульована та інформувати особу про обставини, які можуть бути підставою для відповідного звернення. Основу для визначення такої норми пропонуємо взяти з пункту 2 частини першої статті 1 законопроекту.

Відповідно до абзаців восьмого — дев'ятого підпункту 1 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту запропоновано внести зміни до частини другої статті 589 Кримінального процесуального кодексу України, виклавши її в новій редакції.

Пропонується уточнити дане положення з метою уникнення правової невизначеності під час прийняття рішень державними органами України

(Мін'юстом або Офісом Генерального прокурора) за запитами про видачу (екстрадицію).

Підпунктом 2 пункту 3 розділу VIII законопроекту пропонується внести зміни до розділу VII “Застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні” Закону України “Про зайнятість населення” з метою врегулювання питання щодо порядку видачі дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, які є шукачами захисту відповідно до Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства в Україні”.

Ураховуючи зазначене, внесення відповідних змін потребує також стаття 42⁴ Закону України “Про зайнятість населення”, якою регулюється питання плати за видачу або продовження дії дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.

Абзацом п'ятим підпункту 4 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту пропонується у частині третій статті 14 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” виключити положення, якими передбачено, що суб'єкти права на безоплатну вторинну правову допомогу, визначені пунктом 8 частини першої зазначеної статті, мають право на отримання такої допомоги не більше шести разів протягом бюджетного року та не більше ніж за шістьма дорученнями/наказами про надання безоплатної вторинної правової допомоги, виданими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, одночасно.

Звертаємо увагу, що положеннями частини третьої статті 14 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” встановлено право суб'єктів права на отримання безоплатної вторинної правової допомоги в разі дотримання одночасно таких умов: такими суб'єктами не використано право на отримання безоплатної вторинної правової допомоги шість разів (видання шести наказів про прийняття рішення про надання такої допомоги) протягом бюджетного року; зазначеним особам надається одночасно безоплатна правова допомога менше ніж за шістьма дорученнями та/або наказами про уповноваження працівника про надання безоплатної вторинної правової допомоги, виданими центрами з надання такої допомоги як у поточному бюджетному році, так і в попередніх роках.

Ураховуючи зазначене, а також тривалість процедур розгляду заяв про захист, які пропонується передбачити законопроектом, наведена норма Закону України “Про безоплатну правову допомогу” жодним чином не обмежуватиме в праві на отримання безоплатної вторинної правової допомоги осіб, які звертатимуться за захистом в Україні.

У зв'язку з наведеним абзац п'ятий підпункту 4 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту пропонуємо виключити.

Абзацами дев'ятим та десятим підпункту 4 пункту 3 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту пропонується статтю 18 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” доповнити частиною п'ятою, згідно з якою звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, що стосуються осіб, які є шукачами захисту відповідно до Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства”, можуть подаватися уповноваженим органом, що здійснює розгляд заяв про захист відповідно до законодавства.

Водночас статтю 19 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” пропонується доповнити частиною сьомою, якою передбачити, що у разі звернення органу, який здійснює розгляд заяв про захист відповідно до Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства” щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги шукачеві захисту, Центр надання безоплатної вторинної правової допомоги зобов'язаний прийняти рішення про надання такої допомоги протягом двох робочих днів з дня надходження відповідного звернення.

Відповідно до Конституції України зміст права на безоплатну правову допомогу, порядок його реалізації, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги визначено Законом України “Про безоплатну правову допомогу”.

Відповідно до частин першої та другої статті 18 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону, подаються особами, які досягли повноліття, до Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги або до територіального органу юстиції за місцем фактичного проживання таких осіб незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

Звернення про надання одного з видів правових послуг, передбачених частиною другою статті 13 Закону України “Про безоплатну правову допомогу”, що стосуються дітей, подаються їх законними представниками за місцем фактичного проживання дитини або її законних представників незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування особи.

Статтею 19 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” визначено порядок розгляду звернень про безоплатну вторинну правову допомогу, зокрема строки розгляду таких звернень.

Таким чином Законом визначено загальний порядок подання та розгляду звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Ураховуючи викладене, запропоноване положення частини п'ятої статті 18 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” потребує доопрацювання в частині визначення кола осіб, які можуть подавати

звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, які є шукачами захисту відповідно до Закону України “Про надання захисту іноземцям та особам без громадянства”, зокрема щодо можливості подання відповідного звернення уповноваженим органом, який здійснює розгляд заяв про захист, та особою, яка є шукачем захисту безпосередньо.

Підпунктом 6 пункту 3 Розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” законопроекту пропонується внести зміни до статей 33 та 36 Закону України “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус” і доповнити зазначений Закон статтею 34¹. Запропонованими змінами передбачається, що оформлення та видача посвідчення біженця, посвідчення особи, якій надано притулок, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, здійснюються розпорядником Реєстру протягом 15 робочих днів з дня надходження рішення про визнання біженцем, рішення про надання притулку, рішення про визнання іноземця або особи без громадянства особою, яка потребує додаткового захисту в Україні, та необхідних документів, передбачених законодавством для такого оформлення та видачі. Такі дії мають ознаки адміністративних послуг.

Слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 5 Закону України “Про адміністративні послуги”, який є базовим у сфері надання адміністративних послуг, передбачено, що виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання; суб’єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги; перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги; платність або безоплатність надання адміністративної послуги; граничний строк надання адміністративної послуги; перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

Законопроект потребує також доопрацювання з метою уніфікації термінології, усунення неузгодженостей його положень, дотримання принципу юридичної визначеності та з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки.

